

deArchitect

jaargang 30, ten Hagen & Stam bv, december 1999

rechts: Straatbeeld met winkels aan een overdekte galerij onder. Ligging in het stadscentrum.

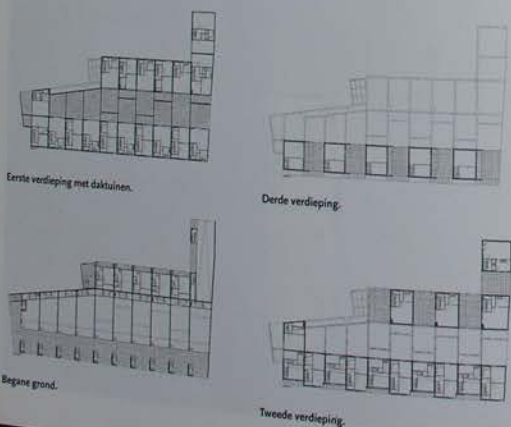

Binnenstedelijk wonen in Maastricht, Haverhals-Heylen Architecten

In 1994 won Haverhals-Heylen Architecten in Antwerpen de eerste prijs van de door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde ontwerp-wedstrijd met een verdichtingsproject in het centrum van Maastricht. Op basis van een morfologische analyse wijzen de architecten op de bijzondere structuur van het gebied tussen de Markt en de Maas, waar zowel de bebouwing als het administratieve centrum geconcentreerd rond een centrale publieke ruimte. Het sociale woningbouwproject bestaande uit geschakelde woningen sluit hierop aan. Daarom zijn beide zijden evenwaardig. Aan het plein liggen woningen en aan de straat elf woningen. Deze laatste zijn geplaatst op een winkelveerdieping die door een galerij gescheiden is van de straat. De woningen verspringen ten opzichte van elkaar in hoogte en diepte. Ze hebben afwisselend twee en drie bouwlagen. Tevens worden de buitenruimtes in de vorm van een haast gesloten straat en plein, een dakterras op de naastgelegen woning of op een winkel etage als thema van het ontwerp is het evenwicht tussen collectief en individueel, zowel qua gebruik als qua architectonische expressie.

WONINGEN, WINKELS EN ONDERGRONDSE PARKEERGARAGE MAASEIK

Oprachtgever Sociale Huisvestingsmaatschappij Ons Dak, Maastricht
 Ontwerp Haverhals-Heylen Architecten bna Antwerpen i.s.m. Bureau Bouwtechniek bna Antwerpen (projectrealisatie)
 Adviseur constructies Piet Pelleners Project Advies Overpeelt
 Adviseur installaties Studebureau Heerfeld, bna Antwerpen
 Aannemer Moeskops' Bouwbedrijf, Beringe
 Aanvang bouw februari 1997
 Oplevering september 1999
 Vloeroppervlak 1430 m²
 Inhoud 5000 m³
 Bouwkosten Bfr 67.000.000, alles inbegrepen excl. btw

Overblijfselen in de Vlaamse woningbouw 49

links: Door de ommuurde erven krijgt het complex het karakter van een enclave. Foto André Nullemans midden: onder: Ligging aan de rand van het kieldorp Meysvelt. Foto André Nullemans uiterst onder: Verkaveling

Ivo Vanhamme, 4 erfwoningen, Lebbeke

In Vlaanderen gebeurt momenteel veel onderzoek naar woonvormen met een hogere dichtheid, die verenigbaar zijn met de suburbane woonverlangens van de modale Vlaming. Veel van die energie dreigt zich te verliezen in radicale experimenten. Ivo Vanhamme slaagde er met een conventionele kavelgrootte en ontsluitingswijze in een verfrissende oplossing te bedenken die de beschikbare ruimte optimaal benut. De woningen liggen in het kieldorp Meysvelt van de vereniging 'Vlaanderen bouwt'. Hier realiseerde Ivo Vanhamme een tweede woningbouwproject dat, evenals het eerste uit 1997 beheerst de schaal van het aangesloten geheel uitspeelt temidden van de kermis aan individualistische architectuur. Op het eerste gezicht komen de vier woningen over als één robuust, gesloten en wat nors blok. Een tuinmuur in dezelfde bruine baksteen als de woonhuizen smeedt alle kavels aaneen tot één stevige massa, die contrasteert met het verstrooide bebouwingspatroon. Het geheel werft tevens voldoende massa om het aanpalende buurtparkje af te boorden. De woningen zijn twee aan twee gegroepeerd in stroken, maar zijn daarbinnen zigzagsgewijs geschikt zodat elke woning uitkijkt op een tuin die de volledige diepte van de strook inneemt. De ommuurde tuin verwijst naar het omsloten erf dat bij sommige boerderijtypes voorkomt, niet alleen qua vorm maar vooral door het gebruik. Uiteenlopende aspecten van het wonen zijn op het erf bijeengebracht en laten er zich informeel mengen: tuin, terras, oprit, voordeur, bergruimte, parkeren. Deze situatie geeft de bewoners de mogelijkheid om de overgang tussen het huuselijke interieur en de buitenwereld volgens een zelf gekozen privacy-gadiënt te laten verlopen. De bewoners blijken evenwel een volledige verandering van inzicht het meest op prijs te stellen. Dat roept de vraag op of de woningen zich door hun 'omwalling' niet teveel isoleren. In elk geval zal de huidige groenaanleg, een gordel van planten rondom het woningsblok, dat isolement niet temperen. Ook is het jammer dat de kleine muuropeningen die de architect tijdens het ontwerpproces overwogen heeft er uiteindelijk niet gekomen zijn. Het ingehouden architectuurdioom kan allerlei toevoegingen door de bewoners probleemloos opnemen. De

woningen koppelen een netto oppervlakte van circa 120 m² aan een erg lage aannemingsom van minder dan drie miljoen Belgische frank - de tuinmuren inbegrepen. Kristiaan Borret

Architect BOB 361, Goede Deesmet, Ivo Vanhamme, Jean-Michel Culas
 Adviseur constructie IRS studebureau
 Bouwheer Tektonika bv

